

Брюксел, 10 март 2026 г.
(OR. en)

7158/26

MI 223
IND 175
CHIMIE 24
COMPET 297
RECH 113
ENV 209
CONSOM 71

ПРИДРУЖИТЕЛНО ПИСМО

От: Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от г-жа Martine DEPREZ, директор

Дата на получаване: 9 март 2026 г.

До: Г-жа Thérèse BLANCHET, генерален секретар на Съвета на Европейския съюз

№ док. Ком.: C(2026) 1438 final

Относно: ПРЕПОРЪКА НА КОМИСИЯТА
от 6.3.2026 година
за преработване на европейска рамка за оценка на „безопасни и устойчиви още при проектирането им“ химикали и материали

Приложено се изпраща на делегациите документ C(2026) 1438 final.

Приложение: C(2026) 1438 final

Брюксел, 6.3.2026 г.
C(2026) 1438 final

ПРЕПОРЪКА НА КОМИСИЯТА

от 6.3.2026 година

за преработване на европейска рамка за оценка на „безопасни и устойчиви още при проектирането им“ химикали и материали

ПРЕПОРЪКА НА КОМИСИЯТА

от 6.3.2026 година

за преработване на европейска рамка за оценка на „безопасни и устойчиви още при проектирането им“ химикали и материали

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 292 от него,

като има предвид, че:

- (1) В компаса за конкурентоспособността⁽¹⁾ се подчертава колко е важно да се преодолее изоставането при иновациите, за да се даде тласък на устойчивия и дългосрочен растеж. В него се изтъква значението на иновациите за повишаване на конкурентоспособността на химическата промишленост на ЕС заедно с опазването на здравето на човека и околната среда. В компаса за конкурентоспособността също така се подчертава необходимостта от обръщане на внимание на доставките на химикали от критично значение и от инвестиране в технологии, които ще бъдат от значение в бъдещата икономика, като например авангардните материали.
- (2) В Пакта за чиста промишленост⁽²⁾ беше представена съвместна пътна карта за конкурентоспособност и декарбонизация. Пътната карта има за цел да се увеличи устойчивото и издръжливо на сътресения производство в Европа, за да се премине отвъд традиционните тесноведомствени решения, като се анализира цялата верига за създаване на стойност. В нея също така се насърчават водещите пазари, кръговостта и достъпа до суровини като основни движещи фактори за конкурентоспособността.
- (3) В своята „Стратегия за устойчивост в областта на химикалите — към нетоксична околна среда“⁽³⁾ Комисията обяви дългосрочна визия за политиката на ЕС в областта на химикалите, която включва стимулиране на иновациите за **безопасни и устойчиви още при проектирането си (SSbD) химикали⁽⁴⁾ и материали**. В стратегията се определят конкретни действия, свързани с производството и употребата на химикали, за да се подобри опазването на здравето на човека и околната среда, като едновременно с това се насърчават иновациите за безопасни и устойчиви химикали. В стратегията също така се отправя призив към държавите

¹ Компас за конкурентоспособността на ЕС (COM(2025)30 final).

² Пактът за чиста промишленост: съвместна пътна карта за конкурентоспособност и декарбонизация (COM(2025) 85 final).

³ Стратегия за устойчивост в областта на химикалите (COM(2020)667 final).

⁴ Понятието „химикал“ се използва в няколко законодателни акта на ЕС, като понякога съществуват значими или леки разлики в значението. В някои части от законодателството на ЕС в областта на химикалите се използват по-конкретни понятия за описание на подгрупи химикали, като например „вещества“ и „смеси (от вещества)“. В контекста на настоящата препоръка понятието „химикал“ трябва да се тълкува в най-широкия му смисъл. За да се подсили това разбиране, обхватът на рамката за безопасност и устойчивост още при проектирането (SSbD) изрично включва и материалите, дори ако в някои законодателни актове на ЕС материалите се считат за смеси от вещества, т.е. за химикали сами по себе си.

членки, промишлеността и други заинтересовани страни доколкото е възможно да отдават приоритет на иновациите, насочени към замяна на веществата, пораждащи безпокойство ⁽⁵⁾, във всички сектори.

- (4) Европейците са загрижени за въздействието на химикалите и материалите върху здравето и околната среда. Проучване на Евробарометър от 2024 г. ⁽⁶⁾ показва, че 84 % от европейците са обезпокоени от въздействието върху тяхното здраве на вредните химикали, съдържащи се в продуктите от ежедневието, а същият процент са обезпокоени от въздействието на вредните химикали върху околната среда.
- (5) Няколкостотин вещества вече са определени като вещества, пораждащи сериозно безпокойство, съгласно Регламент (ЕО) № 1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH) ⁽⁷⁾. За повечето от тези вещества основата за идентифициране е хармонизирана класификация в съответствие с Регламент (ЕО) № 1272/2008 относно класифицирането, етикетирването и опаковането (CLP) ⁽⁸⁾, с който са хармонизирани критериите за класифициране на вещества и смеси, които представляват физична опасност, опасност за здравето, опасност за околната среда и допълнителни видове опасности. Този регламент беше преразгледан през 2024 г., за да бъдат включени нови категории опасности. В Регламент (ЕС) 2024/1781 ⁽⁹⁾ за екопроектирането на устойчиви продукти (РЕУП) също по-голяма група се определя като вещества, пораждащи безпокойство, въз основа на хармонизираната им класификация за определени опасности с хронични ефекти, както и опасения относно тяхното въздействие върху рециклирането, повторното използване и други съображения, свързани с кръговата икономика.
- (6) В Регламента за екопроектирането на устойчиви продукти (РЕУП) ⁽¹⁰⁾ се посочва, че в изискванията за показателите въз основа на параметрите на продуктите следва да се вземат предвид съществуващите оценки на безопасността на химичното вещество, извършени от съответните органи на Съюза за въпросните вещества, както и разработените от Комисията критерии за химикали и материали за безопасност и устойчивост още при проектирането.

⁵ Както е определено за целите на Стратегията за устойчивост в областта на химикалите (COM(2020)667 final).

⁶ Проучване на Евробарометър (2024 г.) „Нагласи на европейците към околната среда“ — май 2024 г..

⁷ Регламент (ЕО) № 1907/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH), за създаване на Европейска агенция по химикали, за изменение на Директива 1999/45/ЕО и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 793/93 на Съвета и Регламент (ЕО) № 1488/94 на Комисията, както и на Директива 76/769/ЕИО на Съвета и Директиви 91/155/ЕИО, 93/67/ЕИО, 93/105/ЕО и 2000/21/ЕО на Комисията (OB L 396, 30.12.2006 г., стр.1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1907/oj>)

⁸ Регламент (ЕО) № 1272/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 г. относно класифицирането, етикетирването и опаковането на вещества и смеси, за изменение и за отмяна на директиви 67/548/ЕИО и 1999/45/ЕО и за изменение на Регламент (ЕО) № 1907/2006 (OB L 353, 31.12.2008 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2008/1272/oj>)

⁹ Регламент (ЕС) 2024/1781 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юни 2024 г. за създаване на рамка за определяне на изискванията за екопроектиране за устойчиви продукти, за изменение на Директива (ЕС) 2020/1828 и Регламент (ЕС) 2023/1542 и за отмяна на Директива 2009/125/ЕО (OB L, 2024/1781, 28.6.2024 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1781/oj>)

¹⁰ В приложение II към него — параметрите на продуктите, описани в приложение I, по-специално буква е).

- (7) В съобщението относно авангардните материали за водещи позиции в промишлеността⁽¹¹⁾ концепцията „безопасни и устойчиви още при проектирането“ (SSbD) се посочва като основата на процеса на преобразуване на материалите.
- (8) В плана за действие за европейската химическа промишленост⁽¹²⁾ се подчертава ролята, която настоящата препоръка на Комисията за преразглеждане на европейската рамка за оценка на химикали и материали, безопасни и устойчиви още при проектирането им, ще изиграе за засилване на конкурентоспособността на химическата промишленост на ЕС, като подобри ефикасността на иновационния процес, насочен към по-безопасни и по-устойчиви алтернативи. В плана за действие се обявява създаването на центрове на ЕС за иновации и замяна като инструменти на доброволна основа, за да се ускори и да се увеличи мащабът на разработването на иновации при химикалите, и се подчертава ролята на концепцията SSbD, като се предоставят технически насоки от ранния етап на иновациите.
- (9) В стратегията за науките за живота⁽¹³⁾ се изтъква важноста на координираното внедряване и възприемане от страна на потребителите на безопасни и устойчиви продукти. В нея се подчертава ролята на европейската рамка за оценка на химикали и материали, безопасни и устойчиви още при проектирането им, в преследването на целите на ЕС за устойчивост и конкурентоспособност, както и в прехода към чиста промишленост, като промишлеността се насърчава да замени веществата, пораждащи безпокойство, с по-безопасни и по-устойчиви алтернативи.
- (10) В Европейската стратегия за изкуствен интелект (ИИ) в науката⁽¹⁴⁾ се подчертава как ИИ може да улесни пробивите в проектирането на авангардни материали, включително по отношение на функционалност, безопасност и устойчивост.
- (11) Програмата „Хоризонт Европа“ предостави специална подкрепа за научноизследователски дейности, насочени към привеждане в действие на рамката за SSbD, както и към прилагане на рамката за стимулиране на иновациите към по-безопасни и по-устойчиви химикали и авангардни материали. Подкрепата бе предоставяна чрез специални покани за представяне на предложения от клъстер 4 на програма „Хоризонт Европа“ („Цифрова сфера, промишленост и космическо пространство“), както и чрез Европейското партньорство за иновативни авангардни материали за Европа (IAM4EU), иновативната инициатива в областта на здравеопазването, партньорствата в областта на батериите за ЕС и за „Кръгова биотехнологична Европа“.
- (12) Като ключова част от изпълнението на призива за насърчаване на иновациите, изразен в компаса за конкурентоспособност, Стратегията на ЕС за стартиращите и разрастващите се предприятия⁽¹⁵⁾ има за цел започването на нов, благоприятстващ иновациите цикъл чрез създаването на благоприятна среда за инвестиции и стопанска дейност за стартиране, разрастване и просперитет на млади и иновативни дружества. Това включва намаляване на пречките за

¹¹ Съобщение „Авангардни материали за водещи позиции в промишлеността“, COM(2024) 98 final.

¹² Съобщение „План за действие за европейската химическа промишленост“ (COM(2025)530 final)

¹³ Съобщение „Изберете Европа за науките за живота — Стратегия, целяща до 2030 г. ЕС да се превърне в най-привлекателното място в света за науките за живота“ (COM(2025) 525 final).

¹⁴ Съобщение относно Европейска стратегия за изкуствен интелект в науката (COM(2025) 724 final)

¹⁵ Съобщение „Стратегия на ЕС за стартиращи и разрастващи се предприятия. Изберете Европа за стартиране и разрастване“ (COM(2025) 270 final).

превръщането на научните изследвания в продаваеми продукти и за по-широкото внедряване на иновации.

- (13) На този фон с настоящата препоръка се предлага преразгледана европейска рамка за оценка на химикали и материали, безопасни и устойчиви още при проектирането им („рамка за SSbD“). Тази преработена рамка ще служи като нова отправна точка за държавите членки, промишлеността, висшите училища, организациите за научни изследвания и технологии (ОНИТ), които ще я използват като методика за оценка и вземане на решения.
- (14) Рамката за SSbD има за цел да се превърне в подход за вземане на решения на доброволни начала, който да насочва иновациите към химикали и материали, които са по-безопасни и по-устойчиви през целия си жизнен цикъл. С нея се подпомага вземането на решения през целия иновационен процес и се осигурява общо разбиране на принципите на SSbD по различните вериги за създаване на стойност. С нея се укрепва конкурентоспособността, като се подобрява ефикасността на иновационния процес, насочен към по-безопасни и по-устойчиви алтернативи, като същевременно се насърчават знанията и науката за постигане на безопасност и устойчивост.
- (15) Настоящата преразгледана препоръка се основава на Препоръка (ЕС) 2022/2510 на Комисията за създаване на европейска рамка за оценка на „безопасни и устойчиви химикали и материали още при проектирането“. В препоръката от 2022 г. се определя рамка за подкрепа на проектирането, производството и използването на по-безопасни и по-устойчиви химикали и материали с цел опазване на здравето на човека и околната среда, като се отчита тяхното въздействие през целия им жизнен цикъл. Преразглеждането се основава до голяма степен на резултатите от двата етапа на изпитване, които позволиха да се вземе предвид обратната информация от заинтересованите страни¹⁶). Целта на пробните етапи беше да се осигури информация за актуализиране на рамката за SSbD с цел подобряване на нейната уместност, надеждност и оперативност.
- (16) При запазване на елементите на първоначалната рамка за SSbD, а именно етап на (повторно) проектиране и етап на оценка, новоразработеният анализ на обхвата служи като отправна точка за идентифициране и приоритизиране на ключовите елементи, които трябва да бъдат разгледани. Анализът на обхвата помага за дефиниране на изследваната система, като се вземат предвид избраните принципи на проектиране и се ангажират участниците в жизнения цикъл. Този етап позволява прилагането на рамката за SSbD да бъде по-добре съобразено с нуждите на новаторите.
- (17) В допълнение към аспектите на безопасността и екологичната устойчивост рамката вече включва и социалните и икономическите измерения на устойчивостта. В нея са взети под внимание социално-икономическите рискове и възможности на изследваната система с оглед подпомагане на вземането на дългосрочни решения.
- (18) В рамката за SSbD вече се предлагат и различни отправни точки за оценка, което позволява на новаторите да вземат решения, отчитащи аспектите както на безопасността, така и на устойчивостта на различни етапи на зрялост на

¹⁶ Abbate E., Garmendia Aguirre I., Bracalente G., et al. Safe and Sustainable by Design chemicals and materials (Безопасни и устойчиви още при проектирането им химикали и материали). Методическо ръководство, Служба за публикации на Европейския съюз, Люксембург, 2024 г., ISBN 978-92-68-16357-3, doi:10.2760/28450.

иновациите и при различни равнища на наличност на данни. Чрез повтарянето на цикъла за SSbD с развитието на иновацията и/или с появата на допълнителна информация рамката за SSbD способства за задълбочена оценка, която да бъде основа за надежден процес на вземане на решения.

- (19) Въвеждането на опростени подходи за оценка на безопасността и устойчивостта като отправна точка за вземане на информирани решения може да бъде от особена полза за по-малките предприятия, когато ресурсите са ограничени, например в ранните етапи на иновациите.
- (20) Рамката за SSbD ще има за цел да се допринесе за по-ефективни иновационни процеси, като стопанската дейност се улеснява и ускорява и същевременно се подобрява съгласуваността на иновационните екосистеми в съответствие с усилията на Комисията за опростяване, описани в Съобщението за една по-опростена и по-експедитивна Европа ⁽¹⁷⁾.
- (21) В съответствие с Регламента за данните ⁽¹⁸⁾ се разработва обща платформа на ЕС за данни относно химикалите. В нея ще се интегрират данни относно химикалите от множество източници в съответствие с принципите данните да бъдат лесни за намиране, достъпни, оперативно съвместими и годни за повторно използване (принципи за управление на данни „FAIR“). Комисията ще насърчава, от една страна, включването на висококачествени FAIR (лесни за намиране, достъпни, оперативно съвместими и позволяващи повторно използване) данни относно химикали, генерирани от дейностите по научни изследвания и иновации (НИИ) в областта на SSbD, в общата платформа на ЕС за данни относно химикалите, а от друга страна, достъпността на такива данни за целите на пълноценното прилагане на рамката за SSbD.
- (22) Когато се разглеждат безопасността и устойчивостта на иновациите в рамките на конкретни вериги за създаване на стойност, в специфични ситуации може да са необходими допълнителни хипотези и отклонения от някои от подходите, описани в рамката. Например при оценката на технологиите в областта на отбраната, въздухоплаването, както и технологиите с двойна употреба¹⁹, трябва да се зачитат аспектите на сигурността.
- (23) Комисията ще продължи да насърчава прилагането на рамката за SSbD в програмите на Съюза, насочени към относимите научноизследователски цели. Това ще подпомогне внедряването на съображения за безопасност и устойчивост и вземането на решения, съобразени с тях, в целия иновационен процес. Комисията ще продължи да проследява как рамката за SSbD се включва в дейностите (по НИИ), финансирани от ЕС.
- (24) В настоящата препоръка се зачита принципът на субсидиарност, тъй като преработената рамка за SSbD служи на нуждите на Европейското научноизследователско пространство и единния пазар на ЕС за химикали и

¹⁷ Европейска комисия: Генерален секретариат, „Една опростена и по-експедитивна Европа“, Служба за публикации на Европейския съюз, 2025 г., <https://data.europa.eu/doi/10.2792/5923929>

¹⁸ COM(2025) 2455 final. Регламент (ЕС) 2025/2455 на Европейския парламент и на Съвета за създаване на обща платформа за данни относно химикалите, за определяне на правила, с които да се гарантира, че данните, съдържащи се в нея, са лесни за намиране, достъпни, оперативно съвместими и годни за повторно използване, и за установяване на рамка за мониторинг и перспективи във връзка с химикалите.

¹⁹ Технологиите с двойна употреба са технологии, които могат да се използват както за граждански, така и за отбранителни цели.

материали, където е налице необходимост от общо разбиране относно безопасността и устойчивостта на химикалите и материалите. В нея също така се зачита принципът на пропорционалност, тъй като се насърчава прилагането на рамката чрез правно необвързващи средства, т.е. на доброволни начала, без да се засяга съществуващото законодателство на Съюза в областта на химикалите и материалите.

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ПРЕПОРЪКА:

1. ЦЕЛ И ОБХВАТ

- 1.1. С настоящата препоръка се насърчава европейска рамка за „безопасни и устойчиви още при проектирането им“ (SSbD) химикали и материали („рамката за SSbD“) за дейностите по НИИ в практиката на изследователите и новаторите. **Допълнителната информация за рамката за SSbD**, която е въз основа на технически доклади от Съвместния изследователски център на Комисията (^{16,20}), **е изложена в приложението** към настоящата препоръка. В това приложение се обясняват характеристиките, стоящи в основата на рамката за SSbD, която включва и обединява набор от критерии за безопасност и устойчивост още при проектирането. Приложението се позовава и на методическото ръководство за SSbD (^{16,21}), в което са предоставени подробни указания, шаблони и актуализиран преглед на съответните методи, инструменти и източници на данни.
- 1.2. В рамката за SSbD е определен доброволен подход за вземане на решения, според който при разработването на нови химикали, иновативни материали или подобрени производствени процеси се включват съображения за безопасност и устойчивост през целия жизнен цикъл на химикалите и авангардните материали. Целта на рамката е да се превърне в европейски еталон за иновационен процес в стремежа за постигане на чист промишлен преход, като успоредно с това способства за по-голяма конкурентоспособност на Съюза, която следва да се насърчава и на международно равнище. С нея се поощрява използването на устойчиви ресурси и суровини, цели се свеждане до минимум на въздействието на производството и употребата на химикали и материали през целия им жизнен цикъл по отношение на климата, околната среда и тяхното отражение върху здравето на човека. Рамката за SSbD подкрепя и замяната на веществата, пораждащи безпокойство, чрез намирането на по-безопасни и по-устойчиви алтернативи и следва съответно да осигурява насоки за публичните и частните инвестиции в научни изследвания и иновации.
- 1.3. Макар рамката за SSbD да не засяга правните задължения на Съюза по отношение на химикалите и материалите и да не създава нови такива, тя може да дава насоки за изпреварващи действия и решения в рамките на иновационния процес, включително действия, които надхвърлят съответствието с минималните нормативни изисквания.

²⁰ Garmendia Aguirre, I, Abbate, E, Bracalente, G, Mancini, L, Cappucci, G.M, Tosches, D, Rasmussen, K, Sokull-Kluettgen, B, Rauscher, H, Sala, S. (2025 г.), Европейска комисия — Съвместен изследователски център. Безопасни и устойчиви още при проектирането им химикали и материали. Преработена рамка (2025 г.), Служба за публикации на Европейския съюз, Люксембург, 2025 г., ISBN 978-92-68-30330-6, doi: 10.2760/5103785

²¹ Следващи актуализации на методическото ръководство: https://research-and-innovation.ec.europa.eu/research-area/industrial-research-and-innovation/chemicals-and-advanced-materials/safe-and-sustainable-design_en

- 1.4. Настоящата препоръка е насочена към държавите членки, промишлеността (включително малките и средните предприятия (МСП), в това число новосъздадени и разрастващи се предприятия и спин-оф предприятия), висшите училища, организациите, управляващи научноизследователски и технологични инфраструктури, и организациите за научни изследвания и технологии, които работят по проектирането, разработването, производството и внедряването на химикали и материали или допринасят за тях. В нея те се приканват да използват рамката за SSbD в проекти, финансирани под каквато и да е форма, било то от собствените средства за научноизследователска и развойна дейност на дружествата, или например по програми на Съюза или международни програми, насочени към НИИ и тяхното внедряване, както и дейности, свързани с химикали или материали, с цел систематично прилагане на съображенията за безопасност и устойчивост. Горепосочените участници се насърчават също така да се позовават на рамката за SSbD в съответните документи, включително стратегическите програми за научни изследвания и иновации.
- 1.5. Държавите членки, промишлеността, висшите училища, научноизследователските и технологичните инфраструктури и организациите за научни изследвания и технологии следва също така да гарантират, че методите, моделите и данните, създадени и използвани при прилагането на рамката за SSbD, са в съответствие с ръководните принципи за управление на данни „FAIR“ (лесни за намиране, достъпни, оперативно съвместими и годни за повторно използване данни).

2. ИЗПОЛЗВАНЕ НА РАМКАТА ОТ ПРОМИШЛЕНОСТТА

Участниците от промишления сектор (включително МСП, новосъздадени предприятия, разрастващи се предприятия и спин-оф предприятия) се насърчават:

- 2.1. да използват рамката за SSbD в своите процеси за НИИ за разработване на химикали или материали, или на подобрени производствени процеси, техники и технологии, като безопасността и устойчивостта се вземат под внимание на всеки стадий от жизнения цикъл;
- 2.2. да осигуряват достъп до висококачествени FAIR данни за оценка на безопасността и устойчивостта, без да нарушават правата на интелектуална собственост и, ако това е уместно, съображенията за сигурност;
- 2.3. да си сътрудничат с други участници при работа по цялата верига за създаване на стойност, за да се осигурят събиране на обширни данни и мултидисциплинарни подходи за постигане на надеждна оценка, по-специално в подкрепа на МСП, включително новосъздадени, разрастващи се и спин-оф предприятия, които може да разполагат с ограничени ресурси;
- 2.4. да информират за използването на рамката за SSbD в своите корпоративни дейности, дейности по оценка на безопасността и устойчивостта по прозрачен и открит начин, без да нарушават правата върху интелектуалната собственост и, когато е уместно, съображенията за сигурност;
- 2.5. да споделят информация, която е в подкрепа на прилагането на рамката и осигурява данни за оценката, по-специално информация, която пряко идентифицира потенциални проблеми, свързани с безопасността и устойчивостта, като същевременно се запазват поверителността и конкурентоспособността, когато това е необходимо.

3. ИЗПОЛЗВАНЕ НА РАМКАТА ЗА SSBD ОТ ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ

Държавите членки се насърчават:

- 3.1. да използват и популяризират рамката за SSbD в своите национални и регионални програми за научни изследвания и иновации, като по този начин подкрепят проектирането и разработването на безопасни и устойчиви химикали и материали, включително авангардни материали, в Европа;
 - 3.2. да използват и популяризират рамката за SSbD в местни, регионални и национални инициативи, подкрепящи разработването на по-безопасни и по-устойчиви химикали и материали, като предоставят насоки още от ранния етап на иновациите;
 - 3.3. да увеличат наличността на висококачествени FAIR данни за оценка на безопасността и устойчивостта чрез включване и популяризиране на тази концепция в своите национални програми за НИИ и в свързани политики, когато това е уместно;
 - 3.4. да подкрепят подобряването на методите, моделите и инструментите за оценка и да предоставят нови, които да се интегрират в рамката за SSbD, с цел да се подобри оценката на безопасността и устойчивостта;
 - 3.5. да подкрепят развитието на междусекторни умения и експертни познания, необходими за прилагането на рамката, и да улесняват достъпа до тези умения и експертни познания, по-специално за МСП;
 - 3.6. да подкрепят създаването и дейността на централните на ЕС за иновации и замяна, както е обявено в Плана за действие за европейската химическа промишленост, а също и да подкрепят националните организации, отговорни за оценката на безопасността и устойчивостта на химикалите, да си сътрудничат помежду си и със съответните инициативи, мрежи и органи на ЕС, както и да стимулират иновативни екосистеми, които ускоряват прехода към по-безопасни и по-устойчиви химикали и материали;
 - 3.7. да информират публично за използването на рамката за SSbD.
4. ИЗПОЛЗВАНЕ НА РАМКАТА ЗА SSbD ОТ ВИСШИ УЧИЛИЩА, НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКИ И ТЕХНОЛОГИЧНИ ИНФРАСТРУКТУРИ И ОРГАНИЗАЦИИ ЗА НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ И ТЕХНОЛОГИИ

Висшите училища, научноизследователските и технологичните инфраструктури, както и организациите за научни изследвания и технологии се насърчават:

- 4.1. да използват рамката за SSbD в своите дейности по НИИ за разработване на химикали и материали, включително авангардни материали, или в подобрени производствени процеси, техники и технологии, като безопасността и устойчивостта се вземат предвид на всеки стадий от жизнения цикъл;
- 4.2. да осигуряват достъп до висококачествени FAIR данни за оценка на безопасността и устойчивостта, без да нарушават правата на интелектуална собственост и, когато това е уместно, съображенията за сигурност, в съответствие с Препоръка на Съвета от 23 май 2024 г. относно повишаване на сигурността на научните изследвания. Тези данни следва да се споделят чрез общата платформа за данни за химикалите и нейните услуги в сътрудничество със съответните агенции на Съюза (ЕЧА, ЕАОС, ЕОБХ), когато е целесъобразно.

- 4.3. да информират за използването на рамката за SSbD в своите корпоративни дейности, дейности по оценка на безопасността и устойчивостта по прозрачен и открит начин, без да накърняват правата върху интелектуалната собственост и, когато е уместно, съображенията за сигурност;
- 4.4. да се включат в разработването, насърчаването и внедряването на нови методи, модели и инструменти за оценка, които могат да бъдат интегрирани в рамката за SSbD с цел подобряване на оценката на безопасността и устойчивостта на химикалите и материалите.
- 4.5. да подпомогнат разработването на професионално обучение и образователни програми, за да се гарантира преподаването на уменията, необходими за прилагане на рамката за SSbD и свързаното с това сътрудничество между по-широките дейности в тази сфера на национално равнище и на равнището на целия ЕС.
5. ДОКЛАДВАНЕ ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА ПРЕПОРЪКАТА:
- 5.1. Комисията ще предостави на разположение образец на всички участници (от държавите членки през промишлеността до висшите учебни заведения, научноизследователските и технологичните инфраструктури и организациите за научни изследвания и технологии), придружен от методическо ръководство, за да улесни разпространението на информацията относно прилагането на рамката за SSbD по различните вериги за създаване на стойност.
- 5.2. Чрез тези дейности по документиране Комисията ще се стреми да осигури по-голяма прозрачност, като същевременно насърчава повторното използване на данни по цялата верига за създаване на стойност, за да се намали дублирането на доклади в съответствие с принципите на опростяване. Дейности по документиране следва също така да предоставят сведения за подобряване на инструментите на рамката за SSbD и за постепенното разработване на критерии за безопасност и устойчивост на химикалите и материалите.

Съставено в Брюксел на 6.3.2026 година.

За Комисията
Ekaterina Zaharieva
Член на Комисията

